



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **Ing. Z. M.**, zastoupen Mgr. Bc. Ivo Nejezchlebem, advokátem v Brně, Joštova 4, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany, Velitelství společných sil**, se sídlem Olomouc, Dobrovského 933/6, v řízení o žalobě proti rozhodnutí velitele společných sil č.j. 167-129/2008/OsŠ ze dne 19.6.2008,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí velitele společných sil č.j. 167-129/2008/OsŠ ze dne 19.6.2008 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 19.826 Kč k rukám zástupce Mgr. Bc. Ivo Nejezchleba, advokáta, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včas podanou žalobou dne 9.3.2009 domáhal u Městského soudu v Praze zrušení rozhodnutí velitele společných sil č.j. 167-129/2008/OsŠ ze dne 19.6.2008, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí velitele VÚ 4574 Přerov č.j. 24-5/2008-4575 ze dne 16.4.2008, kterým byla zamítnuta jeho žádost o dorovnání ušlé mzdy ve výši nejméně 1,200.000 Kč.

Napadeným správním rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 6. 2008 bylo zamítnuto odvolání žalobce proti zamítavému rozhodnutí o jeho platovém nároku, který se poté domáhal žalobou podanou Okresnímu soudu v Přerově dne 14. 7. 2008 přezkoumání a zrušení napadeného rozhodnutí. Okresní soud v Přerově v průběhu řízení o této žalobě dospěl k závěru, že není věcně příslušný k projednání předmětného sporu. Vycházel přitom ze vztahu žalobce a žalovaného, který je služebním poměrem. Okresní soud v Přerově proto

konstatoval, že spor nelze považovat za svou povahou soukromoprávní, a proto usnesením ze dne 29. 1. 2009, č. j. 15 C 358/2008-38, takto zahájené řízení zastavil z důvodu věcné nepříslušnosti. Okresní soud v Přerově poučil žalobce o tom, že v posuzované věci může podat žalobu v rámci správního soudnictví u věcně a místně příslušného soudu s tím, že pokud stěžovatel podá správní žalobu ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení, pak platí, že tato žaloba byla u správního soudu podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení.

Žalobce dne 8.5.2008 podal žádost veliteli VÚ 4574 Přerov o dorovnání platu z důvodu nesprávně stanovené pracovní doby. Uváděl, že služba SAR je klasická služba, spočívající v nepřetržité hotovosti s časovým limitem 10 minut ke vzletu, a to ve dne i v noci. Ve 24-hodinové službě je určena pracovní doba jako 12-hodinová služba a 12-hodinová pohotovost na pracovišti. Náplň pracovní činnosti v rámci služby i služební pohotovost zůstává nezměněna. Je stejná jak v době služby, tak i v době služební pohotovosti, stále jde o tutéž službu SAR. Pohotovost na pracovišti je stanovována v noční době od 19:00 hod. do 7:00 hod., jakoby vzlet bez řádné přípravy do nočních mnohdy ztížených podmínek, byl tou nejjednodušší činností, které jsou u útvaru vykonávány. Je přitom zřejmé, že kontinuální a řádná příprava a reakce na změněné podmínky jsou v okamžiku stanovení služební pohotovosti zákonně znemožněny.

Žalobce uváděl, že s přihlédnutím k popsání pracovní činnosti je nepochybné, že došlo k chybnému určení pracovní doby, neboť náplň této pracovní činnosti je neslučitelná s pojmem služební pohotovosti. Žalobce žádal o doplacení ušlé mzdy za období od ledna 1999, když mu byla po celou dobu chybně určována pracovní doba, a to ve výši nejméně 1,200.000 Kč.

Rozhodnutím velitele VÚ 4574 Přerov č.j. 24-5/2008-4575 ze dne 16.4.2008 byla zamítnuta žádost žalobce o dorovnání ušlé mzdy s tím, že činnost SAR byla a je přímo nařízena a konkretizována, ale to až v době služby, nikoliv v době pohotovosti, odkázal na § 30 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů. Uváděl, že směrnice se obsahem pohotovosti nezabývají, když obsah pohotovosti je každému vojákovi obecně znám, že pohotovost je výlučně pohotovostí, bez jakýchkoliv povinností, než být přítomen ve vojenských objektech nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby a ani jakákoliv směrnice nemůže být nadřazena vyšší právní moci zákona a upravit ji jinak. V době pohotovosti tedy není na místě provádět jakékoliv úkony, naopak, byly by v rozporu s dikcí zákona. Pokud žadatel něco konal v době pohotovosti, konal tak v rozporu s dikcí zákona. Tato činnost nebyla nepochybně konána ve prospěch ozbrojených sil, ale naopak na újmu.

Následně rozhodnutím velitele společných sil č.j. 167-129/2008/OsŠ ze dne 19.6.2008 bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí velitele VÚ 4574 Přerov č.j. 24-5/2008-4575 ze dne 16.4.2008. Žalovaný jednak rovněž odkazoval na § 30 zákona o vojácích z povolání, a jednak na odborné stanovisko odboru bojové přípravy vzdušných sil Velitelství společných sil, které koresponduje se směrnicemi a postupem velitele útvaru při řešení žádosti odvolatele. Nebyl proto shledán žádný právní důvod pro změnu výpočtu platů, které odvolatel obdržel za vykonávání služby a pohotovosti u jednotky SAR.

Žalobce se svým podáním domáhal zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti. Namítal nesprávnou aplikaci ustanovení zákona č.

143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů. Namítal, že způsob určování doby služby a doby pohotovosti na pracovišti ze strany žalovaného byl prováděn v rozporu se zákonem.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 11.6.2009 navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Městský soud v Praze ve věci nařídil jednání, které se konalo dne 28.3.2013, při němž účastníci setrvali na svých dřívějších písemných vyjádřeních.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Ze správního spisu zjistil soud, že odborné stanovisko odboru bojové přípravy vzdušných sil Velitelství společných sil, o které žalovaný opřel své rozhodnutí, není součástí spisového materiálu.

Z rozkazů velitele vojenského útvaru 3641 Líně soud např. zjistil,

- určení služeb ve dnech 1.-8.2.1999 i pro LPZS Přerov, přičemž na den 3.2.1999 je určen KV kpt. M., PN kpt. H., PT npor. P., záchranář – nrtm. S., technik npor. O. (Ev. č. 1/6-2-6 ze dne 29.1.1999);
- určení služeb ve dnech 10.-16.8.1999 i pro LPZS Přerov, přičemž na den 10.8.1999 je určen KV kpt. M., PL kpt. N., PT kpt. K., záchranář – nrtm. M., technik nrtm. P. (Ev. č. 1/6-2/10 ze dne 9.8.1999);
- určení služeb ve dnech 21.-27.9.1999 i pro LPZS Přerov, přičemž na den 25.9.1999 je určen KV kpt. M., PL kpt. N., PT kpt. M., záchranář – rtm. K., technik npor. J. (Ev. č. 1/6-2/100 ze dne 20.9.1999);
- určení služeb ve dnech 11.-17.2.2003 i pro LPZS Přerov, přičemž na den 12.2.2003 je určen KV kpt. Ing. H., IS mjr. Ing. M., PT kpt. B., záchranář – ppap. K., technik ppap. V. (Ev. č. 1/6-39/17 ze dne 10.2.2003).
- určení služeb ve dnech 23.-29.9.2003 i pro LPZS Přerov, přičemž na den 23.9.2003 je určen KV kpt. Ing. H., IS mjr. Ing. M., PT kpt. M., záchranář – ppap. K., technik npor. J. (Ev. č. 1/6-39/114 ze dne 22.9.2003).

Z rozkazu velitele vojenského útvaru 3641 Líně Ev. č. 1/16-23/39 ze dne 3.4.2000 soud zjistil, že v čl. 1 Určení služeb byla určena pohotovost hlavního funkcionáře útvaru mimo pracoviště s dosažitelností do 120 min. pplk. S. od 31.3.200 od 15:30 hod do 7.4.2000 do 15:30 hod. Současně byly tímto rozkazem určeny služby ve dnech 4.-10.4.2000 i pro LPZS Přerov, přičemž na den 5.4.2000 je určen KV kpt. Ing. M., PL kpt. Ing. A., PT kpt. K., záchranář – ppap. K., technik ppap. H.; na den 7.4.2000 je určen KV kpt. Ing. M., PL kpt.

Ing. A., PT kpt. M., záchranář – pprap. K., technik pprap. P.; na den 9.4.2000 je určen KV kpt. Ing. M., PL mjr. Ing. S., PT kpt. M., záchranář – pprap. K., technik npor. O.

Podle § 2 odst. 3 zákona o vojácích z povolání služební orgány jsou povinny zajišťovat rovný přístup a rovné zacházení se všemi uchazeči o povolání do služebního poměru (dále jen "uchazeč") a se všemi vojáky při vytváření podmínek výkonu služby, zejména pokud jde o odbornou přípravu a dosažení služebního postupu, odměňování, jiná peněžitá plnění a plnění peněžité hodnoty. Je zakázána diskriminace uchazečů a vojáků z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, manželského a rodinného stavu a povinností k rodině, těhotenství nebo mateřství anebo proto, že vojákyně kojí. Je zakázáno i takové jednání služebních orgánů, které diskriminuje nikoliv přímo, ale až ve svých důsledcích. Za takové jednání se považuje i navádění k diskriminaci. Za diskriminaci se nepovažují případy, kdy je pro odlišné zacházení věcný důvod spočívající v povaze služby, kterou voják vykonává, a který je pro výkon této služby nezbytný.

Podle § 30 odst. 2 zákona o vojácích z povolání služební pohotovosti se rozumí přítomnost vojáka ve vojenských objektech nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby.

Podle názoru Městského soudu v Praze byl v inkriminované věci nedostatečně zjištěn skutkový stav. Z předloženého správního spisu nelze zjistit, jestli byl žalobci nařizován výkon služby nebo pohotovosti. Napadená rozhodnutí sice rozlišují výkon služby a výkon pohotovosti s tím, že pro služební pohotovost není stanovena jakákoliv činnost.

Nicméně z rozkazu velitele vojenského útvaru 3641 Líně Ev. č. 1/16-23/39 ze dne 3.4.2000 je nesporné, že služební pohotovost je určována výslovně konkrétní osobě na konkrétní dobu. Z citovaného rozkazu velitele vojenského útvaru 3641 Líně, jakož i dalších jeho rozkazů je nesporné, že žalobci a jeho spolupracovníkům byla určena těmito rozkazy pouze služba.

Žalobou napadené rozhodnutí velitele společných sil č.j. 167-129/2008/OsŠ ze dne 19.6.2008 rovněž odkazuje na § 30 zákona o vojácích z povolání, nicméně z ustanovení § 30 odst. 2 zákona o vojácích z povolání *expressis verbis* vyplývá, že služební pohotovosti se rozumí přítomnost vojáka ve vojenských objektech nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby. Nařídít výkon služby nebo pohotovosti dle citovaného zákona lze ve vojenských objektech nebo na jiných místech, která určí nadřízený, nelze však nařídít výkon služby anebo pohotovosti současně. Z předložených rozkazů je zřejmé, že výkon pohotovosti žalobci a jeho spolupracovníkům nařizován nebyl, pouze služba.

Ze shora uvedených důvodů musel soud přisvědčit žalobci, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z napadených rozhodnutí není zřetelné, kdy vlastně podle žalovaného měl žalobce vykonávat pohotovost.

Pokud se však žalobce dovolával směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby, musel soud tuto námitku odmítnout jako neodůvodněnou, neboť čl. 17 odst. 3 písm. c) této směrnice upravuje odchylky, jež je možno vztáhnout i na inkriminovanou věc „v případě činností zahrnujících nutnost

nepřetržité služby nebo výroby, jako jsou zejména: i) služby týkající se přijímání, léčby nebo péče poskytované ve zdravotnických zařízeních, včetně činností lékařů v rámci jejich vzdělávání, ve stacionárních ústavech a ve věznicích; ii) pracovníci v přístavech a na letištích.“

Nicméně Soudní dvůr Evropské unie, (dále jen „SDEU“), ve věci C-429/09 *Günter Fuß v. Stadt Halle (Saale)* judikoval, že pracovník, který jako hasič zaměstnaný u zásahové služby, která je součástí veřejného sektoru, odpracoval průměrnou týdenní pracovní dobu přesahující pracovní dobu upravenou v čl. 6 písm. b) směrnice 2003/88 se může dovolávat unijního práva pro uplatnění vzniku odpovědnosti orgánů dotyčného členského státu k získání náhrady újmy vzniklé v důsledku porušení tohoto ustanovení. Článek 6 písm. b) směrnice 2003/88 v rozsahu, v němž ukládá členským státům maximální mez průměrné délky týdenní pracovní doby, která musí být jakožto minimální požadavek přiznána každému pracovníkovi, představuje totiž důležité pravidlo sociálního práva Unie, které nelze podrobit jakékoli podmínce nebo jakémukoli omezení a které jednotlivcům přiznává práva, jichž se mohou přímo dovolávat u vnitrostátních soudů. Nedodržení požadavků upravených v čl. 6 písm. b) směrnice 2003/88 musí být navíc považováno za dostatečně závažné porušení unijního práva, pokud k němu v průběhu dotyčného období došlo ve zjevném rozporu s judikaturou SDEU. Je však na vnitrostátním soudu, aby ověřil, zda existuje přímá příčinná souvislost mezi uvedeným porušením čl. 6 písm. b) a újmou, která vznikla pracovníkovi v důsledku ztráty doby odpočinku, která by mu náležela, kdyby byla dodržena maximální délka týdenní pracovní doby upravená tímto ustanovením. Náhrada této újmy způsobené jednotlivci může být zajištěna veřejnoprávním subjektem, pokud byla tato újma způsobena opatřeními interní povahy, která byla tímto subjektem přijata v rozporu s unijním právem. Unijní právo navíc nebrání ani tomu, aby odpovědnost takového veřejnoprávního subjektu za újmu způsobenou jednotlivci takovými opatřeními mohla vzniknout vedle odpovědnosti, kterou má samotný členský stát. Tyto závěry jsou shodné bez ohledu na to, zda se na dotyčný skutkový stav vztahují ustanovení směrnice 93/104 o některých aspektech úpravy pracovní doby, ve znění směrnice 2000/34, nebo ustanovení směrnice 2003/88. (viz body 49, 58–59, 61, 63, 99, výrok 1, 4)

V novém řízení bude potom na žalovaném, aby uvážil, zda v případě rozkazů velitele vojenského útvaru 3641 Líně, ve znění předloženém žalobcem, nedošlo rovněž k porušení unijního práva jako v případě hasiče, zaměstnaného u zásahové služby, která je součástí veřejného sektoru, zda tedy v inkriminované věci by bylo lze postupovat per analogiam.

Městský soud v Praze proto ve věci rozhodl tak, že napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 5 soudního řádu správního je v dalším řízení správní orgán vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku.

Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení soud opřel o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci plný úspěch. Výši náhrady potom určil podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., (advokátní tarif) a to tak, že 7.000 Kč činily náklady na uhrazení soudních poplatků, dále náklady právního zastoupení za tři úkony právní pomoci podle § 9 odst. 3 a 2.100 Kč, tj. převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby, podání kasační

stížnosti, a za jeden úkon - účast při jednání, podle právní úpravy platné od 1.1.2013 á 3.100 Kč a 4x režijní paušál podle § 13 odst. 3 á 300 Kč, tedy celkem 19.826 Kč včetně DPH ve výši 21 %.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 28. března 2013

**JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu**

za správnost vyhotovení:
Simona Štěpinová